

www.oljan.fo

Jan Müller

28 - 10 - 2011

Førleikameningin alstóran týðning fyri oljuframtíðina

Um tað ongantið fer at loysa seg at taka oljuna upp her hjá okkum, so standa førleikarnir eftir. Og um tað loysir seg at útvinna oljuna, so fara vit at fáa meira burtur úr enn londini, sum bara eru vorðin rávørulond og einki sjálvi gera við oljuna og móguleikarnar hon gevur, sigur Kári á Rógvi, formaður í Sjálvstýrisflokkinum við oljan.fo Ringvirkningar Eg havi uppá egnan kropp merkt, hvat tað vil siga at fáa eina slíka vinnu í gongd og at tú dugur at skapa ringvirkningarnar av førleikameningini. Fyri meg er oljuvinnan longu komin og eg man vera eitt dømi um, hvat henda vinna kann hava við sær av góðum. Hesi jaligu orð eigur eingin minni enn formaðurin í Sjálvstýrisflokkinum, Kári á Rógvi. Hetta skal tulkast sum, at oljuvinnan longu hevur sett síni týðuligu fingramerki á føroyska samfelagið, meira enn fólk flest gera sær far um. Áhugin birtist í Aberdeen Kári á Rógvi sigur, at hann tíðliga fekk áhuga fyri oljuvinnuni. Og gjørði hesin áhugi hansara, at hann bleiv partur av førleikameningini, sum kom í kjalarvørrinum á fyrstu leitiroyvunum fyri góðum 10 árum síðani. Av tí at oljan var á veg fekk eg sjálvandi eins og nógv onnur áhuga fyri hesi vinnu. Eg valdi at taka háltannað ár í Aberdeen í mínum faki lögfrøði og tók vinnurætt við denti á olju og gass. Tað gjørði, at eg kom í samband við oljufeløg og havi so fylgt við í oljulóggávuni alla tíðina. Av tí eg tók hetta stigið at fara til Skotlands, so fekk eg av álvara blóð uppá tonnina at útbúgva meg enn meira og tók síðani doktorastig, PHD í lögfrøði í Íslandi við stuðuli frá førleikapengunum hjá oljufeløgnum BP við Hjarnar Djurhuus og Amerada Hess við Ben Arabo. Kári á Rógvi vísir á, at tað í dag er ein herskari av fólki innan lögfrøði, búskap, fysisiting umframt øll tey teknisku fakini, sum hava ment sínar førleikar við stuðlinum frá oljufeløgum. Olja og fiskur Oljuvinnan er ein sera spennandi paralellur til fiskivinnuna. Fiskivinnan í Føroyum gevur ikki pengar av sær, tí fiskurin er her. Hon gevur pengar av sær,

tí vit duga so væl við fiskinum. Samanbera vit Føroyar við Falklandsoyggjarnar, har tey hava eins nógvan fisk sum vit, so fáa vit milliardir burtur úr, meðan tey fáa nakrar hundrað milliúnir. Tað er tí, at vit duga at manna skipini, at umvæla tey, at gera trol og umvæla tey osfr. Kári á Rógvi heldur, at hetta er júst sama gongd, sum vit nú uppliva í sambandi við oljumeningina. Eg havi nógv vinmenn í dag, sum arbeiða í Meksikanska flógvanum, í Nigeria og Norra og víða um í oljuvinnuni, innan supply og stand by ol. Tá vit mótast fellur prátið altíð á tíðina, tá vit vóru í Aberdeen og har fingið fyrstu kontaktina við oljuna. Eg kenni hetta sum, at vit longu hava fingið fatur á tí rætta endanum og eru við at førleikamenna okkum til hesa nýggju vinnu, júst á sama hátt sum vit hava gjørt tað gjøgnum mong mong ár innan fiskivinnuna. Longu fingið avkast Og hann heldur fram - Um tað ongantið fer at loysa seg at taka oljuna upp her hjá okkum, so standa førleikarnir eftir. Og um tað loysir seg at útvinna oljuna, so fara vit at fáa meira burtur úr enn londini, sum bara eru vorðin rávørulond og einki sjálvi gera við oljuna og móguleikarnar hon gevur. Hjá okkum spjaðir vinnan meira nátúrliga sunnar ringvirkningar, soleiðis at man ikki bara fær ein posa við pengum, men har tað verður til virksemi og varandi førleika. Kári á Rógvi staðfestir, at oljan, hóast hon enn goymir seg í undirgrundini, hevur longu verið við til at altjóðagera og menna okkum sum tjóð. Vit hava fingið førleikarnar, sum er tað sunnasta bæði nú og uppá sikt, men tað vísir eisini, at vit longu hava fingið avkast av oljuvinnuni. Tað kann eg so siga av eignum royndum. Eg havi longu fingið mín part av førleikapengunum eins og nógv onnur, sum vónandi verður til gagn fyri samfelagið. Ikki ótolin -Við tínum royndum í huga, hvussu sær tú sjálvur eina góða oljutilgongd fyri Føroyar? Tá má eg siga, at eg eri ikki tann mest ótolni. Vit mugu taka tað líðandi og leggja dent á at uppbyggja førleikar, soleiðis at tað spakuliga fer at skapa ein størri umsetning, eisini á økjum, sum fólk ikki uttan víðari rokna við. Vit áttu við teimum ótrúliga dugnaligu fólki sum vit hava innan fyri eitt nú maskin- og teknisku fakini at bygt upp eitt oljucollege, har vit fóru at útbúgva og eftirútbúgva fólk til hesa nýggju vinnuna. Vit eru heimsins bestu innan fyri fiskivinnuna og teknisku fakini, so vit kunnu saktans eisini blíva tað innan fyri oljuvinnuna. Eg síggi meira fyri mær, at tey tingini fara at síggjast og spjaðast í ringvirkningi í Føroyum heldur enn at síggja okkum í Føroyum uppskipa gass ol. Og formaðurin í Sjálvstýrisflokkinum heldur fram - Tað øll siga um okkum føroyingar er, at føroyingurin sigur ongantið hús forbí, tí hatta er ikki hansara borð. Føroyingurin loysir bara uppgávuna, tí hann er vanur við at arbeiða í smáum liðum og at hvør tekur ábyrgd fyri heildini. Tað ger, at tú í helium møtir føroyingum, sum eru á veg til eina og aðra uppgávu líka mikið, hvar hann er stæddur í heiminum. Vit kenna heildarábyrgd, eru dugnalig og fara stillisluga fram. Tí er næstan einki mark fyri, hvat vit kunnu hava av fólka- og búskaparvøkstri, tí vit hava fingið hasar oljuførleikarnar. Um vit so funnu ein lítlan oljufíl eisini, tað hevði ikki gjørt tað verri. Kári á Rógvi heldur tað kann vera skaðiligt fyri eitt land sum okkara at fáa innrás av túsundtals fólki, sum bara eru úti eftir at vinna skjótar pengar. Vit eru meira før fyrri - sum førleikarnir mennast stillisluga og skipaðan máta - at taka við eini avbjóðing

sum ein oljustramleiðsla er, tí vit tra tyrsta degi av nava satsað uppá førleikarnar. Positiva ávirkan Eg vil fegin takka teimum, sum høvdu vísiðin til at seta sum treyt fyri teimum fyrstu kanniðinum, at førleikamening skuldi vera ein partur av tí. Tað hevur gjørt, at vit hava ment førleikarnar, nakað sum landið ongantíð hevði kunnað tikið stig til sjávt men ístaðin áleggði oljufeløgnum at gera. Eg kann tí siga, oljufeløgini hava havt positiva ávirkan á samfelagsmenningina í Føroyum. Tey hava sett nakrar ringrásir í gongd av førleikamening, sum hava alstóran týðning, og sum hava gjørt, at vit eru før fyri at fylgja tí upp, tá møgulig framleiðsla kemur. -Vit hava fingið ein nýggjan rektara á okkara Fróðskaparsetri, sum hevur eina fortíð í oljuvinnuni. Væntar og vónar tú, at tað fer at seta síni fingramerki á komandi útbúgvingarmøguleikar? Avgjört. Havi havt gott samstarv við hann. Bæði hann og eg eru opnir fyri, at førleikar koma ymsastaðni frá, og at Setrið er opið fyri vinnumenningini her á landi. At universitetsverðin skapar vælferð við at samantengja tørvin hjá tí einstaka, sum hevur brúk fyri førleikum, við vinnulívið, sum hevur brúk fyri góðum starvsfólkum. Og at vit serliga hava eygað fyri eftirútbúgving og gransking, sum er rættað móti vinnutørvinum. Hansara profílur er so fantastiskur til at føra ta menningina sum eg havi roynt at lýst. -Verður ein oljufílur funnin og nógvar inntøkur koma inn í samfelagið, hvussu skulu vit so umsita hesar? Tær skulu fara í ein búskapargrunn, og vit skulu duga at taka okkum eitt langtíðaravkast. Vit mugu ikki smitta búskapin við ov knappliga at gera stórar íløgur, men heldur fáa búskapin at vaksa, við at nógv fólk fáa arbeiði og nógv avleitt virksema verður".